

نوی سبک نوی ادب

د

Ketabton.com
اروانباد استاد گل پا چا «الف»

فهرست

مخ	سرلیک
1	دخدای قانون
1	دکار فکر
2	زه خبرنه وم
3	دخیرخاوند
3	دیممرکراسی
4	عشق
5	عمل
5	دایمان حای زړه دی او دی یې زړه دی
6	زموږباغ
7	یې تمیزی
7	دظالم فلسفه
8	دستور العمل
9	اصلی غل
9	دغلو منطق
10	دغلو پیوه
10	دحاکم اشتباه
11	څه لری او څه نه لری؟
12	آمر او مامور
12	توره پرده
13	دژوند نغمه
13	خوشحالی

بسم الله الرحمن الرحيم

دخدای قانون

مونږ د خپلو کورونو له څنګه په ډېره کښې ناست وو. له پاسه یولاروی راغی، د ونې ډډ ته ېې ډډه ولګوله. ډوډی ېې له ملا نه پرانیستله په مزه مزه ېې له څه شي سره خورله. مونږ ډېر وري تړي وو، هغه ځان مورکړ او یخې اوبه ېې وڅکلې مونږ روژه وو هغه بوزه وه، ځکه چې په مسافر باندې روژې نشته.

لاروی ویل: ماته د خورلو اجازه شته تاسوته نشته.

ما ته خدای (ج) خواړه او اوبه رواکړیدی په تاسو ېې اېسار کړیدی.

داد خدای قانون دی، ددی قانون په رمزاو معنی تاسی نه پوهیږئ.

د خدای کارونه ېې حکمته نه دي.

تاسی ددغه عملی تعلیم په اصلی معنی ښه فکر وکړئ! تاسې ولې وري یاست اوزه موریم؟

زه په کار اومقصد پسې روان یم ناست نه یم زما په ژوند کښې درېدل نشته ځکه ما نه وری کوي؟

تاسې ځای په ځای پراته یاست ستاسې حرکت لنډ دی ځکه ېې وري کړئ.

تاسې دخدای قانون منلی دی مګر پوه شوي پرې نه یاست. زه ددې دپاره راوګرزېدم چې تاسې پوه کړم او له لورې نجات ومومئ.

پاخېږئ، راون شئ اولری ځای په نظر کښې ونیسئ لوره او تنده په توقف اوسکون کښې ده په حرکت کښې نشته.

دکار فکر

دکورمیرمن ناروغه وه، د دوا پیسې نه وې، غله خلاصه وه ماشومان وري وو، په کور کښې څه نه و پاتې چې پیسې پرې نغدي شي.

د کورخاوند یوه ورځ په پور پسې وګرځیده، دوستانو، اشنا یانو خپلوانو هېڅ ورنکړه.

بله ورځ په ګدایي پسې ووت دسخیانو او غنیانو له کورونو نه نا امیده راغی.

دریمه ورځ ورته دکار فکر پیدا شو کارته ېې ملا وتړله په کارپسې روان شو، کارېې وکړ په دغه ورځ ېې کورته دوا او ډوډی راوړه د کورمیرمن او ماشومان ډېر خوشحاله شوه.

چې رنځور جوړشي او وري مورشي له دښه لویه خوشحالي بله نشته.

که څوک خوشحالي غواړي په کار کښې دې ولټوي.

د رنځو رانو علاج په کار باندې کېږي.

چې وري مړوي هغه کار دی.

چې سړی خوارشی اوخپلوان ترېنه لاس واخلي.

چې څوک پور ورنه کړي او اشنايان نا اشنا شي.

چې سخيان ورته ووايي خداى دې درکړي.
چې له هرچا او له هرې خوا نا اميده شي.
په دغه وخت کښې کار په کار پرې.
پلار خپل ځوى ته تريوه وخته ډوډۍ ورکوي بيا يې له ځانه بېلوي.
چې ځوى لوى شو بيا مور هم شيدى نه ورکوي.
مگر دکار مهرباني او احسان په هروخت کښې وي.
دکار برکت په هېچا کښې نشته.
هغه چې د خان مزدوري کوي خان څه نه ورکوي کار يې ورکوي.
نوراشه! دکار سړى شه!
دکار سړى او د سردار سړى ډېر فرق لري.

زه خبر نه وم

له خوبه راويښ شوم ډېر وړى وم.
تا زما له سر لاندې ډوډۍ ايښى و، ما نه لیده په دسترخان کښې پته وه.
ما ستا دسترخان و نه لټاوه د خلقو درگاه ته ودرېدم.
زه خبر نه وم چې ډوډۍ زما له پښولاندې ده او ما پردۍ کورته لاس نيولى دى.
زه ډېر وروسته پوه شوم چې د ځمکې دسترخان له ډوډۍ ډک دى او زه گدايي کوم.
که زه پوه وای ما به د ډوډۍ دپاره ځانته دومره باداران نه پيدا کول.
زه ستا د درگاه د خاورو په قدر پوه نشوم، زه نه وم خبر چې په دې خاورو کښې هر څه شته.
هوا! تازمونږ دپاره ډېر څه پيدا کړي دي مگر مور نه يو پوه شوي.
لکه چې د ځمکې په مخ دتېرو دپاره ډکې ويالې او ډک سيندونه بهېري د ورو دپاره هم په هره پوله ډوډۍ ايښې ده.
هلې! زر کوئ! دغه وري فقېران خبر کړئ چه د خداى دسترخان ولټوي.
ټول نعمتونه همدغلته دي.
له خلقو سره يې له کاره اوبې له زياره څه نشته.
تاسې د خداى په نامه له چانه څه مه غواړئ.
د خداى په نامه څه ورکړئ ځکه چه خداى تاسو ته هر څه درکړي دي که تاسې هر څه ولټوئ په دغو خاورو کښې يې مومئ.
په لټولو هر څه پيدا کېږي.
که تاسې وزگار کښېنئ او هر څه له ځانه وغواړئ هر څه شته، که گدايي کوئ هېڅ نشته.

دخیر خاوند

هغه خپله غوا په پولو او لښتوپووله.

دهقانان پوهېدل چه دی پردی کښت په غوا باندې نه خوري.

غوا به کله کله د خلقو کښت ته خو له اچوله مگر ده بې جلب نیوه.

دغه لږه زیان دقصد له مخې نه و حکه چا څه نه ویل.

دغوا خاوند پوهېده چه په پولو او لښتو باندې غوا ښه مېرېږي.

که غوا خوشې وي او پردی شوتله خوري یا ټنډېږي یا لنډی اوبوچی کورته راځی.

دده غوا کتاره نه وه، ډېرې ښې شودې بې کولې هرچابه ویل چه ډېره ښه غوا ده.

دغوا شودې او شرومې هغه یواځې نه خورلې دمېلمنو د مسافرو د همسایه گانو برخه هم په کښې وه.

خلقو ویل: دا سړی ډېرښه سړی دی داکور د خیراو برکت کوردی.

هوا څوک چې خپل نفس دغسې وساتي او جلب بې خوشې نه کړي هغه دخیراو برکت خاوند دی.

د هغه ضرر چاته نه رسېږي خیر بې رسېږي.

د هغه غوا هم وری نه پاته کېږي او شودې بې ډېرې وي.

دیمر کراسی

په شفتالو کښې زری دی په زری کښې دشتالو ونه ده، دغنمو په وړو کښې دانې شته په دانو کښې همدغسې وري شته.

په چرگه کښې هکی ده په هکی کښې جرگه.

دغه یوه دانه پندانه چې گورې ټېل اوپلته دواړه لري او په حقیقت کښې بله ډیوه ده مگر ستا سترگې پټې دي دغه رڼا نه ویني.

ته نه بې خبر چې په یوه دانه اوپه یوه څاڅکی کښې عالمونه پراته دي.

ته پخپله هم دغنم په دانه کښې ویده وې بیادې په یوه څاڅکی او بوکښې لامبو وهله نن ځانته لوی سړی واپې اوپه لویه بیړی کښې ناست په لویو سیندونو کښې حرکت کوي.

څه شی چې ته وړوکی گڼې هغه هم لوی دی.

یا هغه چې تاته لوی ښکاري هغه هم لوی ندی.

ته ونه لویه گڼې هغه په یوه زری کښې ده.

تاته زری وروکی معلومېري په هغه کبې غټه ونه خای شویده د غه غټه هندوانه چې گوري کال ته نشي پاتي کيدای اوعمرېې ډېر لږدی.
دغه دهندوانې کوچنی زری تاته هر کال تازه هندوانې درکوي.
دزري قيمت له هندوانې نه لږ نه دی.
هندوانه په زري کبې ساتلی ده که زری ورک شو هندوانه ورکېري.
که ميندی اوپلرونه خپل واړه ماشومان ساتي واړه اوکوچني هم قام اوټبر ساتي.
نوراشه! هېڅ شی وروکی اوکوچنی مه گڼه حکه چې دلته غټ اوکوچنی لوی او وروکی نشته ټول برابر دي يواځې خدای لوی دی اوبس.
دنن ورځې ديموکراسي له همدغسې ژورې کتنې څخه پيداشوه او د ډېر دقت نتيجه ده.

عشق

ته له ډېر قوت او ډېرو لښکروسره په دغه ښار راغلي.
ددې ښار له خلقو سره دې ډېر جنگونه وکړه.
له دی خوا له هغی خوا ډېر خلق ووژل شوه، ډېرې وينې توبې شوې، ډېرې ککړۍ له پښو لاندې شوې.
ستا مخه چاوشوه نيولی.
تاد ډېرو مړو په سرونو پښې کېښودې او په ډېر قوت له خپلو لښکرو سره دلوی فاتح په شان ښارته رانوتلی.
ته ډېر په قاروې تاغوبنل چې ښار لوټ کړې او قتل عام جوړ کړې.
مگر داکار تا ونشو کړای.
ستا مخې ته دښار يوه ښکلې پېغله راغله ستا زړه بې وپوړ.
تا خپل زړه دهغې له پنجو خلاص نکړای شو او له خپل ټول قوت سره يوې پېغلې ته تسليم شوې.
تا په ځان باندې د يو فاتح کمان کاوه مگر فاتح بل څوک و.
ته نه وې خبر چې دننه په ښار کېنې بل راز قوت موجود دی.
تا په ډېر زور او قوت ځان اسير کړ او د خپل اسارت لپاره دې ډېرې قربانۍ ورکړې.
که له تاسره دغه قوت نه وای اوشکست دې خوړلی وای نه اسير کيدې، دعشق مقام ته رسيدل څه اسانه کار نه دی.
ته اوس دا ښار نشې لوتولی دا خلق نشې وژلی حکه چه عشق اومحبت اجازه نه درکوي.
ته بايد ددوئ خدمت وکړې او ددوئ خدمتگار شي.
هوا! عشق له پادشاهانو نه خدمتگاران جوړولی شي.
دلته سکندر بل راز کېري او دجهانگيرۍ حرص نه پاته کېري.
سنکر څوک نشي ماتولی دلته زور او قوت ماتېری.

عمل

هغه خپله امسا ټکوله او بازارته راغی.
 په سترگو بې څه نه لیدل خو په نامه بې هرڅه پېژندل.
 له ده نه خپلو ماشومانو وڅکې غوښتې وې.
 دی په وڅکو پسی راغلی و.
 دغسې ډېر رانده بازارته راځي او څه اخلي.
 دکانداران دهنوئې په سترگو کښې خاورې اچوي او ردي مالونه ورکوي.
 ده ته بې هم له خاورو نه ډکې وڅکې ورکړې او هر څه په کښې کېږي.
 هغه روان و او ځولی بې له لاسه خوشې شوه.
 د هغه ارزو له خاورو سره برابره شوه.
 هغه دزمکې په سرلاس وگرز او هر څه بې ټول کړه.
 هغه نه پوهیده چه خپل کورته څه شی وړي؟
 ده غوندې ډېر رانده دلته راځي اوله ځانه سره څه وړي چې د وړلو نه دی.
 هو! دړندو عمل همدغسې وي.

دایمان ځای زړه دی او دی بې زړه دی

چې وړوکی و له شینکو او بېر بانو ډارېده.
 چې لږ غوندې غټ شو د ملا صاحب له ډاره په سبق نه پوهېده په کور کښې د ادې ډارو د باندې د دادا.
 اوس چه لوی دی دماسلانو ډار، دخان ډار، د ملک ډار، د حاکم ډار بې په زړه کښې ټینګ ځای نیولی دی.
 په چول او بیدیا کښې له غلو ډارېږي، په کوروکلی کښې له غلیمانو په ښار کښې له پولیسانو، دایمان ځای زړه دی او
 دی ډېر بې زړه دی.
 د شپې په خوب کښې هم ډارېږي او خپکې بې نیسي.
 لویه خدايه! په کوم زړه کښې چې دومره ډېرې وېرې وي، ستا وېره ډېره نه ځائېږي ستا خوف ته ډېر لږ ځای پاته
 کېږي.
 که ستا ډار او د ظالمانو ډار په یو زړه کښې یوشان موجودوي له دېنه لویه ګناه بله نشته.

کشکې دوی یوازې له تا ډار یدلی اوستا د دښمنانو ډارېې په زړه کښې نه وای.
دخلقو ډار ستا وېره په زړونو کښې کموي او ایمان ته زیان رسوي.
ستا ضعیفه بنده گان یوازې له تانه نه وېرېږي له نورو نه هم وېرېږي. دوی اوس دزورورو له ډاره حق نشي وبللی او نه
دحق طرفدار بې.
ته په دروغو خپه کېږې دوی له ډاره رښتیا نشي وبللی.
ستا ظلم نه دی خوښ دوی له وېرې دظالمانو خدمتونه اوصفتونه کوي.
هغه مسلمان چېرته دی چه یوازې له تا ډارېږي او بس.
ستا بنده باید د ډار بنده نه وي، دنمرود له اوره بې سترگه ونه سوزي، دفرعون په مقابل کښې مغلوب نشي، له مرگه ونه
وېرېږي.

زمونږ باغ

ددې باغ ونې ټولې زړې دي، ډډونه او ښاخونه بې وچ دي، په میوو کښې زښت ډېر فرق راغلی دی میوو لاشه چې
سیوری هم نیم نه دی پاته، تازگي نشته، خیابانونه اوچمونه خراب دي، باغ ټول اغزو اوناکاره بوټو نیولی دی.
دگلانو یونیم بوټی که وي هغه دربو اوکبلو لاندې کړیدی دلته اوس طوطیان اوبلبلی نه راځي. پدی چمن کښې اوس
خاروی څري، دونو پانې په پسرلي کښې زېږې ښکاري.
داونې ټولې دوهلو دي.
ددې زرو ونو نیلو اورینو ټوله ځمکه نیولې ده. د ځمکې قوت بې ډېرکم کړیدی مگر ځانکو اوبناخونو ته بې فایده
ډېره لږه رسېږي داونې اوس بې ثمره او بې حاصله دي.
دباغ خاوند باید ټولې له بیخه وباسي. په ځای بې نوي نیالکي کېږي. مونږ باید ډېر انتظار وکارو چه دلته بیا سیوری
اومیوه پیدا شي او پدې باغ وښ کښې بیاتازکې وویڼو.
که ماليار کال په کال چينجنې زړې ونې اېستلې اونوي نیالکي بې په ځای ایښودلی باغ به اوس هم هماغسې
سمسور و.
دباغ عمر او د ونو عمر به یوشان نه و.
ونې به ورکېدې باغ به نه ورکېده.
اجتماعي ژوند به له فردي او شخصي ژوند نه نه قربانېده.
څوک چې زړې ونې په باغ کښې ساتي باغ به بې همدغسې وي.

بې تمیزی

ډېرنبه آس و، خو د بې تمیزو په لاس کښې وو.

څوک یې په قدر پوه نشوه باوغان پرې موره کېښوده.

د یابو کاربې ترې واخیست.

هغه خبر نه و، چه دغسې آس د پادشاهانو په کمند کښې هم نشته اوقیمت بې ډېر زیات دی.

چېرته چې علم او فراست نه وي خلق د آس او یابو فرق نشي کولی هلته عربي اسونه له مورولاندي زخمیان شی او

دخرو په غاړه دزرو کتوری وي.

په دغسې وخت کښې چې عمومي شعور ږوند وي اوڅه نه وینی حافظ د خلقو د بې تمیزی اعلان کوی:

اسپ تازی شده مجروح بزیر پالان

طوق زرین همه درگردن خرمی بینم

د ظالم فلسفه

یوسړی د غلیمانو په خوله شل کاله بندي شو.

هرچا به ویل حاکم ناروا وکړه، دومره ظلم هېڅوک نه کوي. دلته عدالت نشته، قانون ته څوک نه گوري، په بدو او رشوتونو هر څه کېږي مونږ له دې حاکم سره نور گذران نشو کولی.

بندي چې له زندان نه راووت د هنر او کمال نوم یې په وطن کښې خپورشو او ډېر دکارسړی وخوت.

حاکم ویل: زه پوهېدم چې دی بې گناه دی، مگر که مادی نه وای بندي کړی، غلیمانو واژه یا به ده څوک وژلی و، ده بې زندانه ژوند نشو کولی دده حیات په خطر کښې و، دده دغه هنراو کمال د زندان برکت دی که دی پوه شي، ماله ده سره ډېر لوی احسان کړی دی. انسان پخپل خپروشر نه پوهېږي ډېر ځله په ښو باندي د بدو کمان کوي.

که دی پوه شي بندیتوب دده دپاره خیر و، ما دده خیر په زندان کښې لیده.

ډېر کارونه دي چې په ظاهره بد معلومېږي په حقیقت کښې ښه وی، د خلقو په نظر کښې ظلم وي چې فلسفه بې ولټوي رحم او د لسوزی وي.

ناپوهه خلق خیر خواهان نه پېژني، په احسان نه پوهېږي، دوستي ورته دښمني ښکاري، په مدرسه باندې دزدان گمان کوي.

مور ددوی په خوشحالی پسې نه گرزو، ددوی په خیر پسې گرزو.
دوی په خپل خیر نه پوهېږي او خپل خیر نشي سنجولی.

دستور العمل

خاص مجلس و، ټول غلي ناست وو، یوهم خبر نه و چې څه به وایي؟ دومره پوهېدل چې مطلب ډېر مهم دی.
پس له څه قدر سکوت نه، هغه وویل: غبرله سرو او سپینو ډېر قیمت بها څه شته چې جواهر او الماس هغومره قیمت نه لری حکومت باید هغه ډېر ټینګ وساتي.
که هغه و، هر څه شته، که هغه نه و هېڅ نشته، د حکومت اساس او بڼه د هماغه دی، بې له هغه حکومت نشي قايمېدلی.

د خزانو سانته هغومره ضرور نه ده، د هغه شی ساتل فرض دی.

د سیاست په دنیا کې هېڅ شی هغومره قیمت نه لری.

په دې خبره ټول په فکر کېږي شوه.

چا گمان کاوه چې مراد عدالت دی حکومت باید دغه شی ډېر ټینګ وساتي اوله الماسو نه بې بهتر وگڼي.

د ځینو دا خیال و، چې د مملکت استقلال له هر څه نه زیات قیمت لری، یو سیاستمدار باید د همدغه شی د ساتلو ډېر ټینګه توصیه وکړی.

څه نورو تصور کاوه چې مقصد د ملت خوشحالی ده.

دیوه دیموکرات حکومت اساس همدغه دی جواهر او الماس دومره قیمت نه لري.

پس له یو څه وقفې هغه خپل مطلب ښکاره کړ.

هغه پوهېده چې زما په خبرو پوهېدل څه اسانه کار نه دی.

هغه وویل: د حکومت ډار باید ډېر ټینګ وساتل شي او حاکمان له ډېر تشدد نه کار واخلي، د حکومت ډار که د خلقو په سترگو کېږي و خزانو ته څوک کاره نشي کتلی له گدامو نونه مېرک هم غله نشي ورلی، سره او سپین که په ډاک پراته وي څوک ورته نه کوری. که دا وېره د خلقو په زړه کېږي وه ظلم ته به عدالت وایي بې رحمي به رحم گڼي. که ډار نه و او خلک سپین سترگی شو نو بیا گزاره ډېر مشکه ده.

تاسې کونښن وکړئ چې دغه ډار د خلقو په زړونو او سترگو کېږي وساتئ او دا قیمت بها خیز ضایع نشي، ددی شي په قیمت باندې ښه پوه شی!

دا هغه شی دی چې په وینو توپولو په کورونو وړانولو په مالونو لوټولو لاس ته راغلی دی. تاسې بې په آسانه مه ورکوئ!

اصلي غل

ستا خونبه چه غل ورته واپې که دغلو مل؟ زه بې غل بولم.
ددي غله لاس قاضي يا مفتي نشي پرېکولي.
دده له لاسه هرڅه کېږي او ډېر قوت ورسره دی.
حاکمان ده ته څه نشي ويلي.
دپوليسانو زور په ده نه رسېږي.
ددي غله احترام قوماندان هم کوی.
داغل ډېر زورور غل دی.
دده مخه څوک دورځي هم نشي نيولی.
دی دسر کار په مال کېنې هم برخه لري، او په خزانه کېنې شريک دی.
په ده باندې هېڅوک دعوه نشي کولی.
ده ته يواځې زه غل ويلي شم اوس.
دا هغه غل دی چه له سترکونه رانجه نه پتوي سترگې پتوي.
غله پيسې پتوي.
دی غله پتوي، خيانتونه پتوي، ظلمونه پتوي.
اصلي غل همدغه دی.
ترڅو دی ورک نشي غله نه ورکېږي.

دغلو منطق

له ورځې نه شپه بڼه ده او له رڼا نه تورتم.
شپه دراحت دپاره ده، ورځ د زخمت دپاره.
دعیش او عشرت وخت شپه ده.
سازونه سرودونه په شپه کېنې وي.
وصالونه په شپه کېنې صورت نيسي.
ساقی او شاهد د شپې بڼه ښکاره کېږي.
د بزم محفلونه د شپې وي.
د حیات اوبه په تورتم کېنې دی.
په تياره کېنې دستر او پرده پوشی راز پت دی.
تاسې د تورتم په قدرنه پوهېږئ.
شپې لکه د خوبانو زلفې چې هرڅومره اوږدې وي هغو مره ښې وي.
په سپينو مخونو باندې بايد تورې زلفې خورې وي.

بنکلي او بنایسته میرمنې په تورو پردو کښې پټې ښې دي .
مور او دوی د پردې ترشاپه تیاره کښې هر څه کولی شو .
که زموږ له عملونو پرده لري شوه او هر چا په رڼا کښې ولیدو مونږ ته به په نفرت وگوري .
زموږ دپاره شپه ډېره ښه ده .
تاسې کونښن وکړئ چې دورځې هم تورتم او تیاره وي .
د وهم او خوف تیاره د ورځو رڼا کموي .
له ظلم سره ظلمت او تورتم تړلی دی .
د ورو خلقو په سترگو باندې توره شپه وي .
دناپوهۍ تیاره له شپې نه کمه نه ده .
باید تل تر تله تیاره وي ځکه چې د حیات اوبه په تورتم کښې دی .

د غلو ډیوه

سپورمۍ ورکه شوه ، شپه ډره تیاره وه ، غله په تورتم کښې راغله په کاله ننوتل .
دوی خبر نه و چې ښه ښه مالونه چېرته ایښي دي ، ځکه بې ډیوه ولگوله او مال بې لټاوه .
د کورونکي خلقو چې رڼا ولیده راپا خېدل د غلو مخه بې ونيوله اوغله بې وپېژندل .
یوه وویل : له تورتم نه د غلو ډیوه هم ښه ده .
مور غله په رڼا کښې ولیدل او راوینس شو .
هو! مور غلو راوینس کړو .
زموږ په کور کښې غلو ډیوه ولگوله .

د حاکم اشتباه

دومره ظلم او ستم ، دومره تغافل او بې پروايي ، دومره کبر او غرور .
داسې سخت زړه ؟
بې رحمې او بې غوري انتها ته ورسیده .
د زړونو له ازاره هېڅ نه وېرېږي .
زما په ژر بې زړه نرم نشو .

زما فریادونه نه اوري.
زما عذرونه او زاری-تایر نه لري.
زه په ډېرامید ورشم. زما په زړه کې ډېرې خبرې وي.
زه وایم خپل ټول عرضونه به وکړم.
هغه لکه برېښنا د سترگو په رپ کې له سترگو پنا شي.
له ډېرې استغنا راته گوري هم نه.
عاشق د معشوقې له لاسه دغه راز شکایتونه کول.
حاکم اشتباه وکړه، هغه ېې سیاستاً بندي کړ او په سیاسي بندیانو کې حساب شو.
آه د وطن مینان په دغسې خبرو زندان ته ځي.

څه لري او څه نه لري؟

زمکې لري، ژړندې لري، قلاگانې لري.
راډيو نه لري، موټر نه لري چوکۍ نه لري.
سرلري، سترگې لري، زړه لري غوړونه لري.
ذوق نه لري، فکر نه لري شعور نه لري احساس نه لري.
ټغرونه لري، توشکونه لري، رخت خوابونه لري.
جارونه لري، څنډل نه لري، مینځل نه لري.
گوځانې لري، طپیلې لري، تحویلخانې لري.
حمام نه لري تشات نلري، صابون نه لري.
جوار لري، غنم لري، وریجې لري، پیسې لري.
خیرات نلري، زکوه نلري، صحت نلري، راحت نلري.
حرص لري، غم لري، سودا لري، ظلم لري، ناروا لري.
قناعت نلري، صبر نلري، فضیلت نلري، رحم نلري.
جهل لري، بخل لري، حسد لري، رقیبان لري، دښمنان لري.
علم نلري، اخلاق نلري، سواد نلري.
زمان لري، نمسي لري، لوني لري، وروڼه لري.
مکتب نلري، معلم نلري، ملا نه لري، میرزا نلري.
کبر لري، غرور لري، بدبیني لري، بدگمانی لري.
انصاف نلري، ضمیر نلري، وجدان نلري.
څوک؟
زمور خان او زمور ملک.

آمر او مامور

زه به په تريو وچولي خبرې كوم.
ته به لکه مجرم کور اورمير ولاړ بې بلې صاحب به واپې.
زه به په هر کار کښې کارلم.
ته به زما په کار کښې د فکر کولو حق هم نه لري.
زه به هېڅ نه كوم، ته به زما په امر هر څه کوي.
خدمت به ته کوي نام نيکي به زما وي.
کار به زه وړانوم ملامت به ته بې.
څومره چې له مرکه وپرې له مانه به هم ډارېږي.
په هره اندازه چې له ژوند سره علاقه لري له ماسره به بې هم لري.
يوازی محبت می نه دی په کار زماله خوفه بايد زرونه ورېږي.
زما په حضور کښې بې له عجز و نیازه هېڅ خدمت نه قبلېږي.
که د عاجزی او دغلامی خوی درسره و هر راز خیانتو نه دې معافېږي.
پام کوه! چې پخپل خدمت اولیاقت مغرور نشي.
هرکله چې راځي که هر څومره مهم کارونه دې کړي و لکه کنهکار سر نيتي. راځه!
خپل خدمتونه مه یادوه!
په قانون استناد مه کوه!
ماته ځان وسپاره زما په خوشحالی کښې هر څه ولټوه ستا ترقي زما په اطاعت پورې تړلې ده.
ستاتر فېع په همدغسې تواضع کښې پته ده، ته خپل ځان او خپل حد وپېژنه.
ته ښه فکر وکړه چې څه څوک يم او ته څوک بې!

توره پرده

سپورمی. چې په تورو وریځو کښې پته شي په جهان باندي توره پرده غورېږي او هرڅه په تورتم کښې ورک وي.
په دغسې توره تیاره کښې دانسان بینایي کارنه کوي، رانده او دنظر خاوندان یوراز وي، ښه مخونه او بد مخونه فرق
نه لري دسپین او تورتمیز نشي کیدای خپل او پردی نه پېژندل کېږي.
د حقیقت او جمال رڼا له سپورمی نه کمه نه ده.
ددې سپورمی پتوالی په سترگو لا څه چې په زرونو هم تیاره راولي که داتیاره ورکه نشي او دغه رڼا له توري پردې
لاندي وي، د ذوق اونظر د خاوندانو شپه نه سبا کېږي.
دشعر او ادب دنیا نه جوړېږي.

فکر شعور او احساس نه وېښېږي.
دکار او حرکت اراده نه پيدا کېږي.

د ژوند نغمه

ټول غلي دي، هېڅوک څه نه وايي، د ژوند نغمه غلي ده په دغسې خاموشۍ کېږي ذوقونه مري، فکرونه محوه کېږي، نشاط او فرحت لکه وحشي مرغې له انسانانو نه تېښتي.
زه غواړم ددغه سکوت طلسم مات کړم او خپله سرينده وغروم داسرینده مادعشق له هیواد او دبلبلو له کوره راوړېده.
زما دسریندې اواز ډېر خوردي.
راشئ! کښينئ! زما نغمې واورئ!
زه نه غواړم چې ارزوگانې مړې او زورنه ساړه وي.
زه د احساساتو او جذباتو دوېښولو لپاره راغلم.
دغه ده ما خپله سرينده راواخيستله خپلې نغمې شروع کوم.
دا څه وشوه؟ له دی سريندې نه خو هېڅ اواز نه پورته کېږي.
سرینده خو نه ده ماته، تارونه بې ټول په ځای دي.
داولې نه غږېږي له دېنه لويه ضایعه بله نشته.
پوه شوم وپوهېدم داسرینده دبلبلو دکور ده او بې دگلونو له خوا بل چېرته نه غږېږي.
داسرینده له عشق سره تعلق او ارتباط لري. تارونه بې هم په هماغه مقام پورې تړلي دي.
زه باید گلزار ته ننووزم او دگلونو په حرم کېږي دخپلې سريندې آواز واورم.
زه باید دنرکس سترگې، دغوتې خدا، دچنډرولښتې، دسنبلو پرېشانه زلفې وکورم او د حسن په گلزار کېږي خپله سرينده وغروم. بې له دېنه دغه خاموشي نه ورکېږي او خوشحالی نه پيدا کېږي.
دا تورې وریځې باید دلمر او سپورمۍ له مخې لرې شي.
دبلبلانو پنجرې اوقفسونه باید مات شي.
د باغ تړلې ور باید بېرته شي چې خوشحالی راشي او ذوق وشعور سترگې وغروي.

خوشحالی

ستادشجاعت اوشهامت ترانه ډېره خوږه ده.

دا ترانه ډېر مشهور شاعر جوړه کړه، سازندگان ورته ډېرښه اهنگ پيدا کړ اوس بې د وطن جونه او پېغلې په ډېر شوق وايي او ته بې په اورېدو ډېر خوشحاله بې.

ټول خلق تاته په ډېر قدر او احترام گوري دا چه هلته يوځای بل ځای ستا دتورې او سر بازی صفتونه دي او نه له ډېرې خوشحالی په جامو کښې نه ځانېږي.

په هغه ورځ چې ته د جنگ او جگړې له ميدانه بريالی راغلي ستا په افتخار جشن ونيول شو په تا باندی له هرې خوا گلونه شيندل کېده ستا په غاړه کښې خلقو دگلوهارونه اچول ټولې سترگې تاته متوجه وې او په تا باندې خوشحالي وربدله. دا خوشحالی تاله هغه ځايه راوړه چې هلته دکوليو او بمونو باران وريده او ژوند ډېر په خطر کښې و، ته به هر ساعت له مرگ سره مخامخ کېدې او ډېر لوی غم در سره و.

هو! د مشرانو خوشحالی په همدغسې مشکلاتو او خطراتو او غمونو کښې پته وي او کوچنيان خوشې په خوشې خوشحاله وي.

«پای»

نوی سبک نوی ادب

www.ulfat.de

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**